

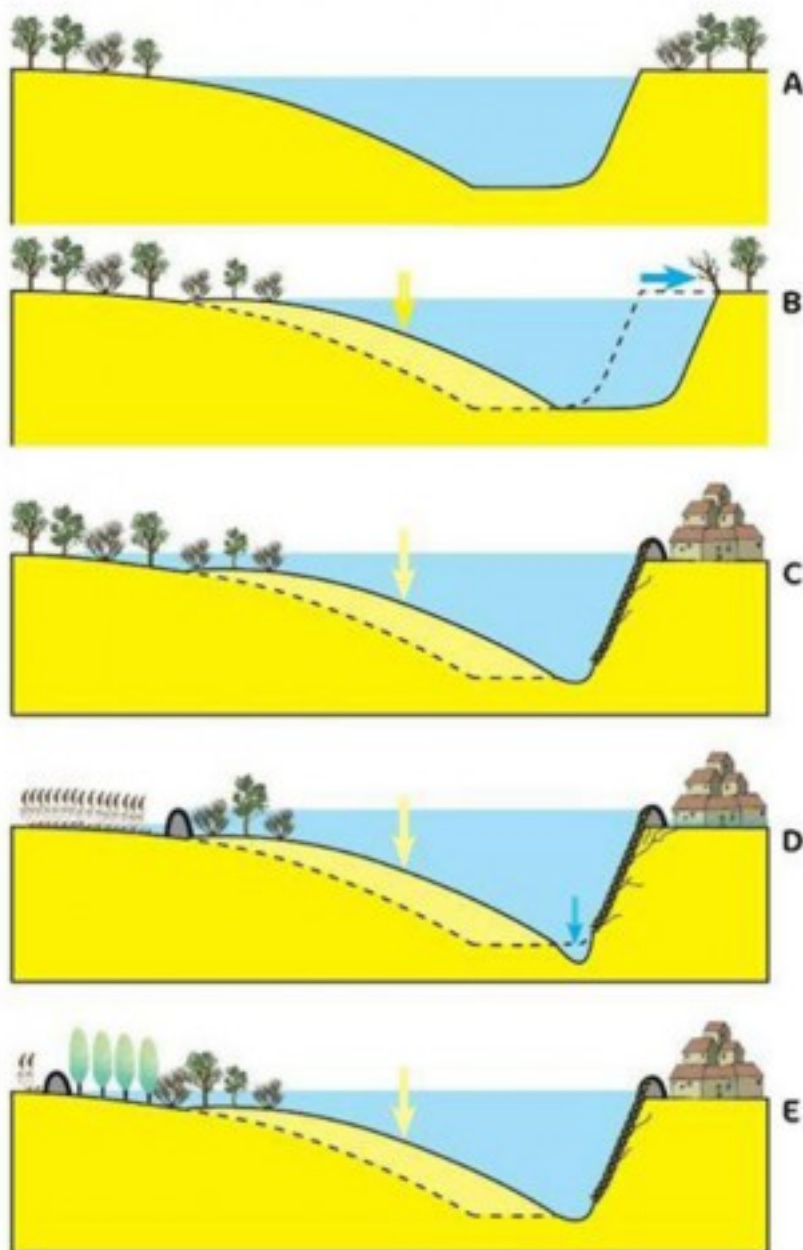
Podem remar junts per mitigar el risc d'inundacions a l'Ebre?

A l'Aragó, l'última crescuda de l'Ebre ha posat de manifest, una vegada més, el risc d'inundació per als municipis de les seues riberes, als trams alts i centrals. Les defenses estructurals construïdes aigües amunt en el passat són clarament ineficaces per protegir els nuclis urbans i els camps de cultiu, i l'alarma social està justificada davant una situació que és cada vegada més apressant.

Les posicions enfrontades entre agricultors, col·lectius ecologistes, i fins i tot administracions amb competències hidrològiques i ambientals es tradueixen en una situació de bloqueig. És necessari superar esta paràlisi per mitigar d'una forma efectiva i permanent el risc associat a un fenomen absolutament natural i que se seguirà produint de manera recurrent en el futur proper.

L'únic consens entre totes les parts implicades ens brinda una oportunitat: La prioritat fonamental ha de ser la protecció dels nuclis urbans consolidats, objectiu al que tant col·lectius ambientalistes com agrícoles han supeditat els seus propis interessos.

Des d'ebroNAUTAS pensem que la solució definitiva passarà per una revisió en profunditat del traçat de les actuals motes i una reordenació dels usos del sòl agrícoles a les zones inundables. La nostra posició es basa en l'observació de l'increment del risc causat, a mitjà termini, per la modificació de la dinàmica fluvial causada per l'actual canalització entre defenses (<https://www.facebook.com/notes/ebronautas/las-inundaciones-del-ebro-diagnosis-y-b%C3%BAsqueda-colectiva-de-soluciones/551467864872191>). No obstant això, hem desenvolupat un programa de mesures per a la mitigació parcial del risc d'inundacions per als nuclis urbans, que són executables a curt termini i sense modificar l'actual espai entre motes.

Esquemes il·lustratius de la dinàmica fluvial natural (A-B) i de les conseqüències hidràuliques i erosives de la instal·lació d'un sistema de motes i esculleres (C-D). ?I? representa la nostra proposta de recol·locació de motes per a la protecció dels cascals urbans, reconvertint l'ús agrícola dels terrenys incorporats al nou espai entre motes mitjançant el foment de la populicultura i/o la restauració ambiental.

L'objectiu fonamental d'estes mesures és plantejar una gestió de les inundacions que siga no solament viable hidràulica, ambiental i econòmicament, sinó que siga també socialment acceptable per totes les parts interessades. Estem convençuts que sotmetent-les a un senzill procés de consulta entre els municipis riberencs, els col·lectius ecologistes i les diferents administracions es pot aconseguir un consens que permeta l'execució urgent d'actuacions rellevants per a la mitigació del risc per inundacions abans del proper esdeveniment de crescudes.

Estem convençuts que la solució definitiva al risc d'inundacions passa per una revisió en profunditat d'un sistema de motes que s'ha mostrat clarament ineficaç, i una transformació agrícola cap a la populicultura a les zones inundables. No obstant això, proposem unes mesures dins de l'espai entre motes, que gràcies a ser potencialment consensuades entre totes les parts, poden ser executades a curt termini.

Les actuacions proposades es restringeixen a zones especialment sensibles per a la protecció de cascots urbans i s'agrupen en les següents línies, les característiques i condicionants ambientals i socials de les quals es detallen en el document 'Propostes Ambiental, Social i Econòmicament Sostenibles per a la mitigació del risc per inundacions a l'Ebre' (<http://www.ebronautas.net/wp-content/uploads/Propuestas-ASE-Sostenibles-mara-mitigaci%C3%B3n-riesgo-de-inundaciones-en-el-Ebro-comp.pdf>) :

? Gestió forestal sostenible: Podes i plantació d'espècies arbòries per promoure l'evolució de denses zones de tamarius cap a zones arbòries amb més permeabilitat hidràulica, i manteniment mitjançant pasturatge tradicional.

? Influència en la dinàmica fluvial activa per a protecció de nuclis urbans i infraestructures: Intervencions mínimes a la llera l'objectiu de les quals no és detindre la dinàmica natural del riu, sinó reorientar-la de manera que no interaccione negativament amb béns vulnerables.

? Foment de la tramitació d'autoritacions per a l'aprofitament local de graves: Extraccions restringides als límits establerts per la legislació ambiental (PORNs dels diferents espais naturals), i executades de manera que s'optimitze el seu benefici hidràulic i es generen hàbitats preferents per a amfibis.

? Manteniment de la secció hidràulica de ponts: Dragatges periòdics que preserven estes infraestructures, amb monitoreig de taxes de sedimentació i costos econòmics de les actuacions.

Les actuacions concretes i el disseny de les seues característiques hauran de dur-se a terme mitjançant un procés de participació, a partir d'una proposta tècnica inicial i amb implicació i assessorament de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre i de les administracions ambientals autonòmiques.

A més d'estes línies d'actuació fonamentals, a executar com s'ha dit dins de l'actual espai e, proposem dos línies d'actuació complementàries i que no es restringisquen a este espai:

? Foment de l'aprofitament energètic de la populicultura i dels productes de la gestió forestal sostenible: Amb importants implicacions per a la viabilitat econòmica de l'esmentada línia d'actuació, la disminució de la vulnerabilitat agrícola actual, i el desenvolupament socioeconòmic de la Ribera de l'Ebre.

? Foment de l'aprofitament recreatiu i paisatgístic dels espais inundables: Orientat no només a la potenciació del turisme i la qualitat de vida dels riberencs, sinó també a la sensibilització ambiental de residents i visitants.

Perquè estes i altres mesures de potencial consens puguen prendre's en consideració, necessitem que s'articule un procés participatiu entre les diferents parts interessades en la gestió de les avingudes de l'Ebre.

Apel·lem per tant al compromís de les diferents administracions públiques amb competències en esta matèria perquè organitzen este fòrum d'intercanvi i discussió d'idees, amb un esperit constructiu i obert a noves formes d'afrontar els danys que provoquen actualment les inundacions: Podem remar junts, però necessitem una nau en la qual embarcar-nos. Podem remar junts, però necessitem una nau en la qual embarcar-nos.

Podem remar junts, però necessitem una nau en la qual embarcar-nos.

(El document de Propostes ASESostenibles per a la mitigació del risc per inundacions a l'Ebre es troba disponible en la seua resolució original a <http://goo.gl/AtlobB> (<http://goo.gl/AtlobB>))

Néstor J. Torrecilla